

Orient et Occident.

Construction des identités en Europe médiévale.

Sous la direction de Luminița Diaconu.

București, Editura Universității din București, 2015, ss. 226

Dialogul civilizațiilor. Interferențe istorice și culturale /

Dialogue of Civilisations.

***Historical and Cultural Interferences.* Ed. Lilia Zabolotnaia.**

Chișinău, Editura Cartdidact, 2015, ss. 307

W roku 2015 ukazały się w Rumunii i Mołdawii dwie ważne publikacje. Pierwszą z nich jest książka pt. *Orient et Occident. Construction des identités en Europe médiévale*, pod redakcją Luminiței Diaconu (z datą 2014). Publikacja ta jest zbiorem artykułów zaprezentowanych na konferencji dotyczącej tożsamości średniowiecznej, zorganizowanej przez Centrum Studiów nad Średniowieczem (Uniwersytet w Bukareszcie). Celem pracy jest podjęcie problemu relacji Wschodu z Zachodem od późnej starożytności do późnego średniowiecza, a także prezentacja kwestii identyfikacji i tożsamości państw leżących na styku kultur. Wśród wielu niezmiernie interesujących artykułów uwagę przyciąga przede wszystkim tekst Ovidiu Cristea pt. *Knocking at the Enemy's Gate: a Gesture of Power of Bogdan III of Moldavia (1509)*. Autor omawia atak Bogdana III na Polskę w 1509 roku, szczególnie uwagę zaś przywiązuje do analizy oraz symboliki jego zachowań utrwalonych w źródłach. Porównując relacje polskich i rumuńskich kronikarzy, odnajduje w latopisie Grigore Urechego wydarzenia nieodnotowane w polskich źródłach: Bogdan w czasie ataku na Polskę w 1509 roku miał uderzyć włócznią w bramy Lwowa, następnie zaś zabrał dzwon z kościoła w Rohatynie. Należy zauważyć, że autor dostrzega w zachowaniu hospodara mołdawskiego pewną symbolikę. Według jego ustaleń było ono deklaracją „woj-

ny, którą Bóg wymierza obrońcom bram miasta, a zatem całemu Królestwu Polskiemu”¹.

W listopadzie 2015 roku ukazała się z kolei w Kiszyniowie księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Victorowi Tvircunowi, zatytułowana *Dialogul civilizațiilor. Interferențe istorice și culturale / Dialogue of Civilisations. Historical and Cultural Interferences*, pod redakcją Lilii Zabolotnai. W książce zaprezentowane zostały teksty w językach angielskim i rosyjskim, poświęcone m.in. relacjom polsko-mołdawskim od antyku po czasy współczesne. Wśród artykułów traktujących o średniowieczu znaleźć można teksty:

- Svetlaty Tomin i Natashy M. Poloviny (Serbia): *Варлаам и Иоасаф и тема духовного отцовства в сербской литературе средневековья. (Barlaam and Josaphat and the Topic of Spiritual Paternity in Serbian Literature of the Middle Age)*;
- Jerzego Sperki (Polska): *Władysław Jagiełło's Generosity Towards Knights Merited in War against Teutonic Order (1409—1411)*;
- Katarzyny Niemczyk (Polska): *Red Ruthenia and the Risk of Moldovan and Tatar Attacks at the Breakthrough of the 15th and 16th Century*;
- Vazhy Kiknadzego (Gruzja): *The Role of Georgian Women in Political Life of Georgia in the V—XI cc*;
- Tatiany Yakubovej (Ukraina): *The Role of the Northern Black Sea Coast, in the Fortress Ochakov Contacts and Rapprochement of the Christian and Islamic Civilizations during the "Cossack era" in Ukraine. (XVI—XVIII c.). (According to the Materials of the Polish, French Funds, Fund of Library Collections, Historical Collections of the National Library of Ukraine Vernadsky)*.

¹ O. Cristea: *Knocking at the Enemy's Gate: a Gesture of Power of Bogdan III of Moldavia (1509)*. In: *Orient et Occident. Construction des identités en Europe médiévale*. Sous la direction de L. Diaconu. "Mediaevalia" 2014, no 5, s. 171. Tłumaczenie własne — K.N.

Katarzyna Niemczyk
Katowice